

دانشگاه آزاد اسلامی - واحد خلخال

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح درس

نام درس: بهداشت مادر و کودک و خانواده	تعداد واحد: ۴	مقطع و رشته تحصیلی دانشجویان: کارشناسی مامایی	محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی	مدرس: گروه مامایی
---------------------------------------	---------------	---	---------------------------------------	-------------------

هدف کلی درس: آشنایی با اصول بهداشت، نظام خدمات بهداشتی در ایران، بهداشت بارداری، زایمان و پس از زایمان، بهداشت نوزاد و کودک

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه: در پایان هر جلسه دانشجو باید بتواند:	حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	نحوه** ارزشیابی و درصد آن
۱		مفاهیم بهداشت و سلامتی	- بهداشت را تعریف کند - طیف بهداشت را برشمرد و از هر کدام مثال بزند - سلامتی را تعریف کند - طیف سلامتی را برشمرد و از هر کدام مثال بزند - طیف بهداشت را بر طیف سلامتی انطباق دهد	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)
۲		PHC ، MCH و نقش ماما در آن	- PHC را تعریف کند - اجزاء PHC را نام ببرد - سطوح PHC را برشمرد - MCH را تعریف کند - اهداف و دامنه فعالیت‌های MCH را	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

ترم (۵۰٪)				برشمرد			
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-تعریف و اهمیت دوران نوجوانی و جوانی را بیان کند -تغییرات جسمی بلوغ دختران و پسران را برشمرد - نکات مهم در مورد تغذیه نوجوانان را بیان کند - تغییرات عاطفی و روانی نوجوانان در زمان بلوغ را توضیح دهد	بهداشت نوجوانی و جوانی		۳
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی مباحثه ای	شناختی	-آزمایشات قبل از ازدواج را برشمرد -در مورد آموزشها و مشاوره قبل از ازدواج توضیح دهد -بعد روانی و اجتماعی ازدواج را توضیح دهد -در مورد طلاق و دلایل آن توضیح دهد	بهداشت ازدواج		۴
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-در مورد اهمیت بهداشت خانواده توضیح دهد -وظایف خانواده را برشمرد -عوامل موثر بر خانواده را بیان کند -تفاوت بین خانواده های بسامان با نابسامان را توضیح دهد	بهداشت خانواده		۵
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-معاینات دوران بارداری را توضیح دهد -آزمایشات دوران بارداری را توضیح دهد -توصیه های دوران بارداری را برشمرد -در مورد تغذیه و وزن	بهداشت جسمی بارداری		۶

آزمون پایان ترم (۵۰٪)				گیری دوران بارداری توضیح دهد - مشکلات شایع دوران بارداری را برشمرد			
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	مباحثه ای	شناختی	-در مورد تغییرات روحی دوران بارداری توضیح دهد - در مورد افسردگی دوران بارداری توضیح دهد - روشهای آموزشی مقابله با درد زایمان رابیان کند - در مورد حاملگی ناخواسته توضیح دهد -در مورد کار و مشاغل سخت حین بارداری توضیح دهد	بهداشت روانی و اجتماعی دوران بارداری		۷
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	مباحثه ای	شناختی	-اقدامات حین پذیرش زائو را برشمرد - اقدامات حین مرحله اول زایمان را بیان کند - اقدامات حین مرحله دوم زایمان را بیان کند - اقدامات حین مرحله سوم زایمان را بیان کند - اقدامات حین مرحله چهارم زایمان را بیان کند	بهداشت زایمان		۸
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-آموزشهای پس از زایمان را برشمرد -معاینات پس از زایمان را برشمرد -آزمایشات پس از زایمان را برشمرد	بهداشت پس از زایمان		۹

آزمون پایان ترم (۵۰٪)						
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	- غم مادری را توضیح دهد - افسردگی پس از زایمان و نحوه اداره آن را توضیح دهد - سایکوز پس از زایمان و نحوه اداره آن را توضیح دهد	بهداشت روانی پس از زایمان	۱۰
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی گروه کوچک	شناختی	- مشکلات نیپل و راههای مقابله با آن را بیان کند - احتقان و راههای مقابله با آن را بیان کند - ماستیت و راههای مقابله با آن را بیان کند - آبرسه و راههای مقابله با آن را بیان کند	مشکلات شیردهی	۱۱
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰٪) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	- روند وزن گیری نوزاد را توضیح دهد - روند افزایش قد نوزاد را توضیح دهد - روند افزایش دور سرو دور بازوی نوزاد را برشمرد - نحوه رویش دندانها را بیان کند - روند پایش رشد نوزاد را توضیح دهد - منحنی رشد را توضیح دهد - مراحل تکامل نوزاد را برشمرد	بهداشت نوزاد (رشد و تکامل)	
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و	ویدئو پروژکتور وایت بورد	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	- مراحل اساسی در شیردهی موفق را برشمرد - وضعیت صحیح شیردهی را توضیح دهد	تغذیه با شیر مادر	۱۲

کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ماژیک			-علائم کافی بودن شیر را برشمرد -مسائل مربوط به دوشیدن شیر را بیان کند -داروهای ممنوع در شیردهی را برشمرد			
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-اصول تغذیه تکمیلی را برشمرد -ترتیب دفعات تغذیه تکمیلی را برشمرد	تغذیه تکمیلی		۱۳
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	مباحثه ای	شناختی	-حمام کردن نوزاد را توضیح دهد -مراقبت از پوست و بند ناف را توضیح دهد -مراقبت از چشم، بینی و گوش را توضیح دهد -مراقبت از محل دفع و محل ختنه را توضیح دهد	مراقبت از نوزاد		۱۴
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	پرسش و پاسخ	شناختی روانی حرکتی	-واکسنها را دسته بندی کرده و هر کدام را جداگانه توضیح دهد -مکانیزم عمل واکسنها را برشمرد - خطرات ایمن سازی را بیان کند -جدول واکسیناسیون کودکان زیر ۷ سال و بالای ۷ سال را توضیح دهد	واکسیناسیون نوزاد		۱۵
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-عفونتهای حاد تنفسی، علائم، تشخیص و درمان انها را توضیح دهد -در مورد علایم اسهال، انواع آن و درمان آن	بیماریهای شایع دوران نوزادی		۱۶

ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰%)				توضیح دهد - در مورد گوش درد علایم، انواع و درمان آن توضیح دهد - در مورد علل دل درد و درمان آن ز - در مورد برفک و آفت نحوه انتقال و درمان انها ان توضیح دهد			
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰%) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰%) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰%)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-علل و درمان مشکلات کنترل ادرار و مدفوع را توضیح دهد - علل و درمان اختلالات تغذیه ای را توضیح دهد - علل و درمان اختلالات مربوط به خواب را توضیح دهد - علل و درمان اختلالات تکلم و زبان را توضیح دهد - دیگر مسائل روانی کودکان را برشمرد	بهداشت روانی کودکان		۱۷
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰%) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰%) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰%)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-انواع معلولیت را دسته بندی کند -راههای پیشگیری از بیماریهای ناتوان کننده را توضیح دهد - راههای درمان بیماریهای ناتوان کننده را توضیح دهد	بهداشت کودکان ناتوان و معلول		۱۸
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰%) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰%) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰%)	ویدئو پروژکتور وایت بورد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-سالمندی را تعریف کند -بهداشت سالمندی و هدف از آن را بیان کند - بیماریهای شایع دوران سالمندی را برشمرد -یائسگی، عوامل موثر بر آن و عوارض آن را توضیح دهد	بهداشت سالمندان		۱۹
کوئیز و	ویدئو	سخنرانی	شناختی	-مشاوره را تعریف و	مشاوره		۲۰

مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	پروژکتور وایت بورڈ ماژیک	پرسش و پاسخ		اصول ان را برشمرد -مهارت‌های مشاوره را برشمرد -مشاوره در مامایی را توضیح دهد			
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورڈ ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-آموزش بهداشت را تعریف و اصول انرا برشمرد -نحوه برنامه ریزی آموزش بهداشت را توضیح دهد -روشهای اجرای آموزش بهداشت را توضیح دهد	آموزش بهداشت و روشهای آن		۲۱
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورڈ ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-مراحل کار مدیر را برشمرد -مهارت‌های لازم برای مدیریت را توضیح دهد -وظایف مدیر خدمات بهداشتی را بیان کند -نشانگرهای اجرای خدمات بهداشتی را توضیح دهد	مدیریت خدمات بهداشتی		۲۲
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورڈ ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	- جمعیت شناسی را تعریف کند -چرخه جمعیت شناسی را توضیح دهد -فرایندهای مرتبط با جمعیت شناسی را توضیح دهد - نشانگرهای بهداشت باروری را توضیح دهد - نشانگرهای سلامت جامعه را توضیح دهد	جمعیت شناسی		۲۳
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت بورڈ ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	-انواع قرصهای خوراکی پیشگیری از بارداری را برشمرد -مکانیزم عمل ، فواید و مضار آنها را بیان کند	تنظیم خانواده		۲۴

آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)							
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	انواع روشهای تزریقی پیشگیری از بارداری را برشمرده مکانیزم عمل ، فواید و مضار آنها توضیح دهد	تنظیم خانواده		۲۵
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	انواع روشهای سدکننده مکانیکی پیشگیری از بارداری را برشمرده مکانیزم عمل ، فواید و مضار آنها را بگوید	تنظیم خانواده		۲۶
کوئیز و مشارکت در بحث علمی (۱۰٪) ارائه ترجمه و کنفرانس (۱۰٪) آزمون میان ترم (۳۰) آزمون پایان ترم (۵۰٪)	ویدئو پروژکتور وایت برد ماژیک	سخنرانی پرسش و پاسخ	شناختی	انواع روشهای جراحی پیشگیری از بارداری را برشمرده فواید و مضار انها را بگوید	تنظیم خانواده		۲۷

منابع اصلی درس:

- ویلیامز ج، بارداری و زایمان ویلیامز، ویراست بیست و سوم، ۲۰۱۰ .
- ک. پارک. درسنامه طب پیشگیری و پزشکی اجتماعی. ترجمه: خسرو رفائی شیرپاک. ایلپا، ۱۳۸۱
- ولایتی، علی اکبر، بیماری های نوزادان نلسون، اندیشه رفیع، ۲۰۰۷
- آرزو مانیانس، سونیا، پرستاری کودکان مارلو، انتشارات بشری ، تهران ۱۳۸۰.

- دستورالعمل کشوری تنظیم خانواده
- چاپ آخر کتابچه واکسیناسیون وزارت بهداشت
- بوکلت کودک سالم
- جزوه آموزش شیر مادر وزارت بهداشت

- Essentials of Maternity Newborn, and Women's Health nursing, ۲۰۰۷, scott ricci
- Myles Midwifery A Text for Midwife, ۲۰۰۹
- Maternity Newborn, Women's Health nursing, ۲۰۰۷, susan A.orsban.